

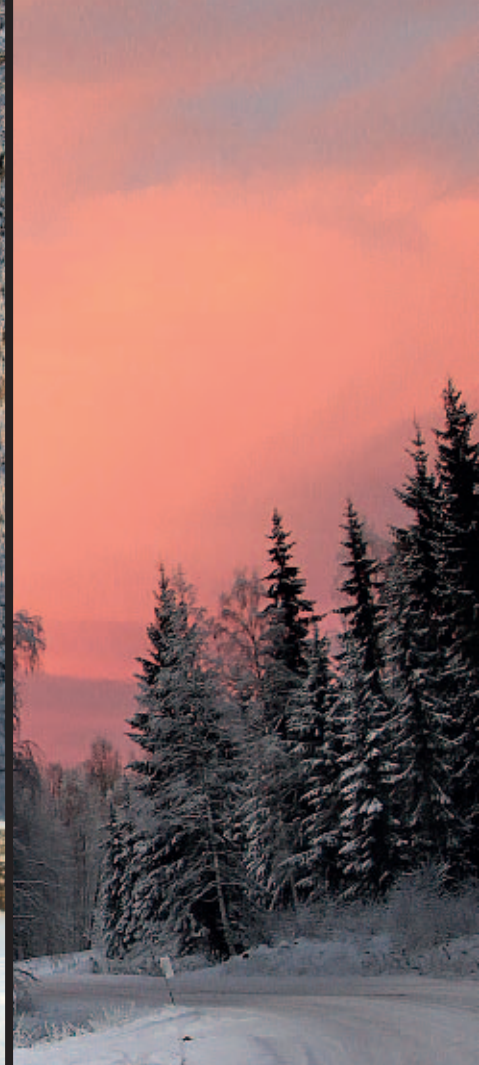
Siriklockan

Frysände pastorats kyrkblad

Svenska kyrkan
FRYSÄNDE PASTORAT

**BARNENS
bästa bibel
DET BLIR
jul ändå**

innehåll

SIRIKLOCKAN nr 4 2020 Kyrkoblاد för Svenska kyrkan i Fryksände, Lekvattnet, Vitsand och Östmark
Box 52, 685 22 Torsby • info@fryksandepastorat.se • www.fryksandepastorat.se • Ansvarig utgivare: Johan Bonander
Layout: Birgitta Brorson • Bild omslag: Birgitta Brorson • Motiv omslag: Signe Danielsson • Tryckt: Ramströms Tryckeri AB
Tryckt på klimatkompenserat papper Upplaga: 4800

3 KYRKOHERDEN
har ordet	14 BRYT EN TRADITION
Act Svenska kyrkan
4 KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE
har ordet	16 GÅR DET LIKA BRA MED SELLERI?
Johan Bonander
5 MITT LIV SOM JULGRANSFANATIKER
krönika av Anette Bodinger Larsson	18 LYSANDE ISOLERING
i Covidtider
6 SUCCÉ FÖR JOSEF
av regissören Tomas Grane Hag	19 MED RESERVATION
för ändringar
8 TA HAND OM DIG
det blir jul ändå	20 BARNENS BÄSTA BIBEL
så skapades den
10 NÅGON ATT TALA MED
om du känner oro	22 ANSLAGSTAVLAN
smått o gott
11 AVTACKNINGAR
Konfirmandgrupperna har startat	23 FAMILJESIDAN
Fryksände pastorat
12 JULBETRÄKTELSE
Tid för vila, födelse och framtidstro	24 FRYKSÄNDE PASTORAT
kontaktuppgifter

Att leva i ovisshet del 2

Ibland tänker jag på filmen "Livet är underbart" från 1997. Filmen kretsar kring Guido som 1939 kommer till en liten italiensk by och blir förälskad i Dora. Fem år senare är de gifta och har en liten son, Giosué.

De är en lycklig liten familj men andra världskriget härjar och Guido och hans son som är judar, tillfångatas och förs till ett koncentrationsläger.

Guido inser lägets allvar men gör allt för att sonen inte ska förstå att de i själva verket är på väg till ett koncentrationsläger, än mindre vad vistelsen väl där kommer att resultera i. Och han använder humor och gör tillvaron magisk för de båda. Filmen anses än idag av många vara på en tio i topp-lista av de mest sorgliga filmerna som gjorts – humorn till trots. Men den handlar också om föräldrakärlek och viljan att ge sina barn en annan framtid än den som är för handen.

Ibland kommer jag att tänka på Guidos kamp och den situation som många av oss är i idag med de pågående restriktionerna. Hur många föräldrar är vi inte som söker mildra våra barns oro då så mycket med ens blev så osäkert. Inte minst på arbetsmarknaden och vad gäller studier. Det hör till att ha framtidsångest i till exempel den fas då den unge går ur gymnasiet och ska vidare ut i livet – men med dagens osäkerhet ökar den ångesten rejält. Och hur många barn är vi inte till äldre föräldrar vars vardag blivit helt förändrad nu när PRO-kören, gymnastiken, boulespelet ligger nere sen i mars, varpå vardagen där hemmavid för dem riskerar bli ensam och allen. Och kanske söker vi kompensera med att ringa och besöka och finnas till hands. Precis som vi försöker lugna våra barn. Och jag tänker att det är precis så det ska vara. Det är det som det innebär att vara vuxen. Att "svi" för helheten. Ta ansvar och försöka gjuta mod i en situation som många gånger, inte minst i media, framställs som snudd på hopplös.

Vi människor är skapade med kropp, själ och ande. Vår konstitution är stark. Och är det något som gör oss starka så är det kraften i ett tillitsfullt förhållningssätt. Oro dränerar

oss. Negativt tänkande likaså. Här har vi ett val. Och ibland sätter vi gärna vårt ljus under skäppa, förminskar oss, tror oss inte om. Vilket lätt leder till hjälplöshet och en känsla av hjälplöshet.

Jesus Kristus kallar oss genom hela sin förkunnelse till en annan livshållning, till ett liv i sanning. Och Jesus lovar oss att Gud känner alla våra tankar och böner – till och med innan vi tänkt dem och än mer gett uttryck för dem i en bön.

Då man undersökt vad som bidrar till att en människa ofta får ett långt liv är tillit och förnöjsamhet egenskaper som inverkar positivt. Dessa egenskaper underbygger ofta att vi därtill engagerar oss och intresserar oss för varandra och vår omvärld. Alltmedan oro drar ned vår motståndskraft och vår energi. Riskerar att sprida en apatisk känsla.

På sidan 19 finns ett uppslag med titeln "Med reservation för ändringar". Det är en text som ändrats många gånger under den här tidningens tillkomst allteftersom covidrestriktionerna tilltagit. Som framgår i den texten gör vi nu en stor-satning på olika digitala lösningar. Det är viktigt att vi håller kontakt. Att vi möts. Att det goda evangeliet sprids om att till oss ett barn är fött...

På sista sidan har du telefonnummer till oss präster och diakoner. Dra dig inte för att ringa eller maila. Vi har inga väntetider, har tystnadsplikt och allt är avgiftsbefriat.

Vi finns här för Dig. Välkommen!

Johan Bonander, kyrkoherde

BRYT EN TRADITION

DET ÄR HÖG TID ATT BRYTA SKADLIGA TRADITIONER.

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstympning och andra övergrepp. Vi lever alla under samma himmel. Var med i kampen för alla flickors rätt till ett värdigt liv.

SWISHA DIN GÅVA TILL 900 1223
svenskakyrkan.se/act

JULINSAMLINGEN 2020

act

Svenska kyrkan

Det lider mot jul...

Nu har första advent passerat och det nya kyrkoåret har fått sin början. Föga visste vi ifjol vid samma tid vad som väntade oss, vad som komma skulle, och ställa till så mycket för så många runt omkring i hela vår värld.

Lika lite vet vi om vad som ska komma under detta kyrkoår. Så det gäller att ta tillvara på allt som livet har att ge, trots alla restriktioner som omger oss.

Så gläds åt allt! Det finns alltid något som man kan glädjas över. Kanske är det ett telefonsamtal? Kanske är det julkortet som kom? Eller småfåglarna som så ivrigt förser sig utanför fönstret?

Själv så gläds jag för varenda liten mus som mina katter Dr Gillgren och Dr Friis tar. Jag måste erkänna att trots att mössen är en del av Guds skapelse, så hade inte jag gråtit nämnvärt om Noak vid intågandet i arken, med myndig stämma hade sagt att det var fullbelagt när det kom till mössen och råttornas tur.

Men nu ser vi fram emot julens glada budskap, det kanske inte blir som alla andra jular och då blir det än viktigare att hålla kontakt via de kanaler som vi har att tillgå. Ring och skriv! Kanske blir denna jul, julkortets återkomst? Och ur kyrkans stora trygga famn kommer *Hosianna*, *Stilla natt* och *Var hälsad sköna morgonstund* att ljuda som så många år tidigare, det kan vi iallafall vara säkra på, även om det kommer att ske digitalt i år.

Jag får då till slut passa på att önska alla och envar en välsignad jul och ett Gott nytt friskt 2021. Och en extra hälsning till alla er inom vård- och serviceyrkena. Vilka hjältar ni är! HÅLL I OCH HÅLL UT!

Roger Ericsson

Anette Bodinger Larsson,
journalist, hobbykrukmakare
och prästfru är Siriklockans
krönikör.

Mitt liv som julgrans- fanatiker

Text: Anette Bodinger Larsson Foto: Birgitta Brorson

Jag fullkomligt älskar julgranar, numera i alla dess former och färger. Till och med en plastgran kan på rätt plats och vid rätt tillfälle få mitt hjärta att slå några extra slag. Men det har inte alltid varit så.

Jag var bara ett par år gammal när jag för första gången förälskade mig i en julgran. Den var en hög och ståtlig rödgran som min far hade huggit i skogen. Granen kördes hem på taket till familjens Opel Admiral och bars in i källaren i väntan på att komma in i värmen. Jag minns den som en underbar skapelse, en julgran som med åren antagit mytiska proportioner och lagt grunden till vad som längre fram i livet utvecklades till ett julgransberoende. Jag vill inte gå så långt som att kalla det för ett missbruk, men det är möjligt att min make är av annan åsikt. Som många andra medberoende har han hamnat lite i kläm när mitt sug efter en julgran satt in. Ett år hamnade han i kläm på riktigt. Det var när vi bodde i Stockholm och jag hade fått en kungsgran i gåva av en affärsbekant. Trädet skulle avhämtas vid Norrtull och fraktas till Kungsholmen. Jag tyckte det var en roligt variant på barndomens granhämtning och att tunnelbanan skulle vara

en lämplig ersättare till Admiralen. Men den mer än två meter höga och enormt breda granen fastnade i spärrarna. Det fick bli buss och där stod vi sedan inklämda i mittgången på 54:an, julgranen, maken och jag.

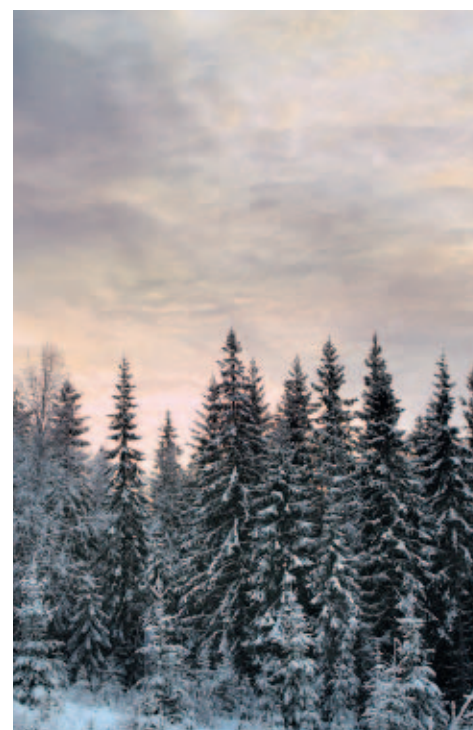
Färdigklädd var kungsgranen magnifik, men det fanns ett stort aber, nämligen doften. Den luktade ingenting och därmed bidrog den inte fullt ut med den julkänsla jag var ute efter.

Fulgran

Episoden gav mig en tankeställare som några år senare resulterade i en fulgran, en skranglig och gles rackare som visserligen doftade gott men inte heller, av estetisk anledning, bidrog till stämningen fullt ut. Ett annat år hade vi en rosa plastgran som var ett praktiskt alternativ eftersom vi skulle vara bortresta stora delar av julhelgen. Må den vila i frid. Förra året var det begränsad boyta som fick styra granvalet.

Det blev en kompromiss i form av en massivt pyntad gran på balkongen och liten bordsgran inomhus som, sin ringa storlek till trots, ändå doftade jul.

I år planerar jag att skaffa en lagom stor gran som ska tindra fint och dofta mycket. Om planen går i stöpet så gör inte det så mycket, i dessa tider finns viktigare saker att fokusera på än julgranar, det förstår till och med jag. Julstämning handlar om frid i sinnet och kommer inifrån, hur gott granen än doftar. Jag hoppas att alla finner ro och julstämning under helgdagarna. God Jul!

Josef spelades av Ida Jensen

Succé för Josef

Text och foto: Anette Bodinger Larsson

Josef fick högsta betyg av skolelever och andra som hann se föreställningen i Fryksände kyrka innan pandemin satte stopp för teatern. Superlativ som rolig, spännande och lärorik surrade i luften medan applåderorna ekade mellan bänkraderna.

I mitten av november bjöd Fryksände kyrka in kommunens mellanstadieelever och konfirmander till Josef, en teaterföreställning som bygger på den bibliska berättelsen om Josef och hans bröder. I korthet handlar den om hur fadern, Jakob, favoriserar Josef vilket gör att bröderna blir avundsjuka och slänger honom i en brunn för att dö. Men Josef räddas, säljs som slav och hamnar i Egypten hos Potifar och hans väna hustru. Efter en tid blir Josef anklagad för

ett brott och hamnar i fängelse där delar han cell med en munskänk och en bagare vars framtida öden Josef förutspår med stor precision. Till saken hör att Josef kunnat tyda drömmar sedan han var liten och efter tre år i fängelse upptäcks hans gåva på allvar. Josef får en uppburen plats med stor makt vid Faraos hov och som vuxen får han möjlighet att ta en gruvlig hämnd på sina bröder, men avstår och väljer i stället att förlåta dem.

Mod och styrka

I regissören Tomas Granehags tolkning blir den gammaltestamentliga texten en historia om svek, förlåtelse och om att hålla drömmen vid liv.

– Det handlar också om mod och inre styrka. Josef hade det tufft men höll ut och lyckades till slut. Att han dessutom förlät sina bröder som gjort livet så surt för honom är både stort och tacksamt.

För Tomas var det första gången han satte upp en pjäs i en kyrka, en erfarenhet som hade sina utmaningar.

– Vi fick kämpa med akustiken men allt ordnade sig till slut, jag är stolt över mina skådespelare och vad vi lyckades åstadkomma tillsammans med personalen från Fryksände pastorat där Jörgen Klockars skötte tekniken, Urban Karlsson komrade på piano och Hasse Öberg hjälpte till med både kostym och scenografi.

Präst blev Farao

En lite extra krydda i föreställningen var att prästen Jonas Bodinger Larsson gjorde en bejublad insats som Farao.

– Jag känner Jonas sedan hans tid som professionell skådespelare och visste att han skulle göra en fantastisk rollpresentation. Men många i publiken blev nog lite överraskade när han tog på sig scenkostymen och förvandlades till Egyptens härskare, säger Tomas och skrattar gott.

Jonas säger själv att det var roligt att under en veckas tid få återvända till teaterns värld, med allt vad det innebär.

– Det var fantastiskt roligt att få slå ihop två världar tillsammans med gamla och nya vänner. Historien om Josef och hans bröder har många bottnar och har inte för inte spelats på teaterscener och i kyrkor världen över.

– Berättelsen sätter fingret på frågeställningar som är lika viktiga i dag som när historien skrevs för nästan tretusen år sedan. I Tomas tolkning står förlåtelsen och modet i centrum och jag önskar att fler hade fått möjlighet att se föreställningen, den är sevärd och förtjänar verkligen en stor publik.

Förutom mellanstadieelever från Frykskolan var pastoratets konfirmander inbjudna till teaterföreställningen Josef.

Vad tyckte du om pjäsen?

Jag tyckte det var både kul och lärorikt. Skådespelarna var väldigt duktiga och jag blev glatt överraskad när jag kände igen låtarna de sjöng.

Torild Walfridsson Dahl, 8D

Det var jättebra, hade inte förväntat mig att det skulle vara så mycket sång och musik. Jag känner ju väl till både Lalehs Goliat och Den Svenska Björnstammens låt. Vore kul med mer teater, det är ett bra sätt att lära sig saker på.

Jonathan Rådström, 8D

Medverkande skådespelare: Conny Andersson, Sverker Bilkenroth, Elin Bryne, Irene Granehag och Ida Jensen.

Ta hand om dig, det blir jul ändå!

Text: Marie Nilsson Illustration: Birgitta Brorson

Snart stundar julen och många längtar efter ledighet, umgänge, god mat och dryck. Dock är julen också en stressig tid, kanske man ställer höga krav på sig själv för att man har en bild av hur en perfekt jul ska vara.

Varje vå i huset ska storsädas, knäck och kola ska man göra själv, lussebullar ska bakas, gardiner ska strykas, julgran ska huggas, julklappar ska handlas och glöggjudningar ska arrangeras. Och som pricken över i är det oftast högtryck på jobbet, förkylda barn samt en mörk årstid och man känner sig oftast trött då, men det spelar ingen roll för skinkan ska kokas, köttbullarna ska rullas, adventskalendrar med små paket till barnen ska göras.

Stopp, stopp, stopp!

Är det inte dags att vi nu drar lite i bromsen och tar ett djupt andetag? Kanske är det den här julen som det är dags att börja ta hand om sig själv istället? Nyårslöftena vi så ofta brukar avlägga om att vi ska börja träna, äta hälsosamt, stressa mindre, sova mer, sluta röka. Ja, dessa nyårslöften kanske istället ska bli decemberloften? Eller kanske det inte ens ska vara löften, utan en strävan efter att leva ett gott liv, alla dagar året om?

Med en önskan om en rofylld jul kommer här några tips för att minska julstressen:

1. Sänk kraven

Julstress kommer inte ifrån julen utan den kommer ifrån dig själv. Så istället för julstress så kanske du ska skapa julefrid? Sänk då prestationskraven på dig själv! Allt behöver inte vara perfekt inför jul, för vet ni vad? Det blir jul ändå!

2. Planera

Välj ut dina guldskorn som bara måste göras för att det ska kännas som en härlig jul för dig och planera dagar i kalendern när dessa ska göras. Gillar du att baka julegodis? Planera då en dag för när du ska baka och ägna bara den dagen till bak. Hitta inte på något mer den dagen för då skapar du bara ännu mera stress. Planera också in dagar då du inte ska göra någonting.

3. Prioritera

Ta en funderare över vad som är viktigast för dig i ditt liv. Är det att umgås med vänner och familj? Ja, gör det då istället för att koka skinkan eller skrubba källartrappan. Skinkan kan man köpa färdigkokt och ingen kommer syna din källartrappa på julafton ändå.

4. Motionera

December är för många en tid då man äter mycket gott och för en del kan detta framkalla ångest över att man ätit "dålig mat". Sluta ha ångest för det! Se bara till att röra på dig i någon form varje dag. Det räcker med en halvtimmes promenad och om man planerar och prioriterar så hinner man det. Och det är inte vad du stoppar i dig mellan jul och nyår som spelar roll, det är vad du äter resten av året. Så njut av julens härligheter och rör på dig. Då kommer det att gå bra.

5. Sov

Sömnen är så viktig! Den behövs för att kroppen och hjärnan ska få återhämta sig och när du sover på natten klarar du lättare av stress och påfrestningar under dagen. För många innebär julen ledighet så se till att vila ordentligt och sov ut.

MERRY
Christmas

Någon att tala med?

Känner du en oro inför situationen med coronaviruset? Kanske känner du att du har ett behov av att tala med någon.

Illustration: Birgitta Brorson

Behöver du någon att prata med? Att få dela sina tankar och funderingar med någon kan göra skillnad. Om du är orolig, nedstämd, ledsen eller känner dig ensam kan det vara skönt

att få sätta ord på sina känslor. Vi i Fryksände pastorat finns till för dig, hör av dig till någon av oss om du behöver prata. Vi finns till för dig.

Jonas Bodinger Larsson, präst

070-222 18 57

jonas.bodingerlarsson@svenskakyrkan.se

Eva Bonander, diakon

070-375 41 44

eva.bonander@svenskakyrkan.se

Inger Hjalmarsson, diakon

070-375 41 87

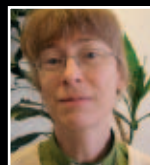
inger.hjalmarsson@svenskakyrkan.se

Karin Jansson, präst

070-280 71 94

karin.m.jansson@svenskakyrkan.se

Karin Lövestam-Öberg, diakon

070-671 39 61

karin.lovestam-oberg@svenskakyrkan.se

Johan Bonander, kyrkoherde

0560-272 01

johan.bonander@svenskakyrkan.se

Avtackningar i pastoratet

Text och foto: Johan Bonander

I Lekvattnets kyrka avtackades Yvonne Johansson under tack-sägelsedagens gudstjänst med små och stora.

Yvonne som vi hade ett reportage om i förra numret av Siri-klockan och som arbetat med barn i pastoratet i 48 år har gjort en unik tjänst i vår kyrka. Vid avtackningen närvarade även prästen Keint Lundquist, som i 33 år samarbetat med Yvonne. Även Inga-Lill Nilsson, som också arbetat länge med barn i pastoratet avtackades denna dag.

Under allhelgonahelgen var det många som tände ljus vid de anhörigas gravar. Pastoratet bjöd på kaffe och bulle på samtliga kyrkogårdar. Här har Anna-Karin Jönsson just serverat Börje Oscarsson en covidsäkrad kopp kaffe med bulle.

Marie Nilsson och Anna-Karin Jönsson serverar kaffe vid Siris kapell.

Nu är vi igång med årets konfirmander, här ett pass från en arbetsgrupp i Siris kapell under diakon Inger Hjalmarsson ledning.

Jonas Bodinger Larsson

Julbetraktelse

Tid för vila, födelse och framtidstro

Text: Jonas Bodinger Larsson Bild: Birgitta Brorson

Julen och julafton är något som vi många har längtat efter. En tid för återhämtning och en tid då vi minns att Gud kommer till oss som ett litet barn. Dessvärre kan julafton även vara en dag som vi är oroliga inför.

Vi kan vara oroliga inför att inte hinna med det som förväntas att vi ska hinna med. Stressen över att få uppleva den där så kallade perfekta julen har kanske fått oss att må dåligt, fått oss att titta på alla andra och hur bra de verkar ha det. Stressen inför att få uppleva den så kallade perfekta julen kanske har gjort att pengarna tagit slut. Oron inför julen finns hos många. Oron inför att föräldrar ska bråka, att barnen ska bli ledsna, att släktingar ska börja slåss och att julklapparna inte ska duga. Vi kanske kompenserar vår oro genom att springa runt i affärer och handla saker vi inte behöver. Flest julklappar vinner! Julen tycks alltmer bli som en kamp där vi firar vårt eget överflöd eller drömmen om vårt överflöd. Låt oss i dessa Coronatider stanna upp ett ögonblick, stanna upp och tänka på vad julen faktiskt handlar om och att denna stund kan hjälpa oss att känna framtidstro.

Minns ni barndomens jul? Vad var det bästa med julen när ni var små? Ofta när vi minns tillbaka så är det enkla bilder som fastnar. Stämningen, dofter, gemenskapen och det stillsamma. Kanske känslor vi inte kan sätta ord på. De starkaste minnena är inte alltid det som tillsynes verkar vara någon form av exklusivitet, de små upplevelserna kan i slutändan vara det stora.

Gud kommer till oss som ett litet barn. Gud föds i all enkelhet, sträcker ut sina armar och ber om hjälp. Jesus ger sig själv och sin kärlek. Och jag tror att detta är något som vi

alla kan göra. Nämligen att ge oss själva. Ingen av oss är för fattig eller för diskvalificerad för att kunna visa eller göra kärlekshandlingar. Alla har vi vad som krävs, alla har vi förutsättningar för att kunna älska och ge kärlek. Det spelar ingen roll om jag är fattig eller rik, vilken utbildning eller vilket yrke jag har. För att kunna visa kärlek räcker det faktiskt med det enda vi har, nämligen oss själva. Så nu under julen, glöm inte att kärleken finns i det enkla och att kärleken är det största av allt. Passa på att ringa det där samtalet som du så länge tänkt ringa, passa på att försonas med varandra. Försonas med Gud och glöm inte att försonas med dig själv. Tänk på att julen är den enkla och ödmjuka kärlekens högtid.

Jag minns när jag hade ett samtal med konfirmander angående julen. De såg fram emot julklappar och allt annat som hör julen till. När jag målade upp ett scenario, där de endast fick välja ett av följande två alternativ: Du får hur mycket paket du vill, du liksom badar i paket men du sitter ensam i ett rum med stängd dörr, i rummen bredvid är det bråk. Eller, alternativ två, du får inte ett enda paket, men du får umgås i glädje, skratt och värme med dom som står dig nära. Samtliga konfirmander valde alternativ två. Inga paket eller guld i världen kan vinna över äkta kärlek.

Jag önskar er alla en underbar jul, tveka inte att ta kontakt om ni vill prata eller ställa frågor. På julafton sänder jag och Johan radio via Radiofryksdalen.se.

A woman with long brown hair and two young girls with blonde hair are looking upwards in a snowy forest at night. The woman is on the right, and the girls are in the center and foreground. The background is a dense forest of evergreen trees covered in snow, with a soft glow of light filtering through the branches. A small deer is visible in the background on the left. The overall mood is peaceful and contemplative.

Låt julens frid lysa över vår plågade
jord och våra oroliga hjärtan.
Låt julens fred råda i hemmen och
mellan folken, och bland människor,
djur och all natur.
Från evighet till evighet.
Amen.

bön av Martin Lönnebo

BRYT EN TRADITION

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap,
könsstypning och andra övergrepp.

SWISHA DIN GÅVA TILL 900 1223
svenskakyrkan.se/act

act
Svenska kyrkan

Foto: Deborah Rosdow / Kcon

Bryt en tradition! Julinsamlingen 2020

Det är hög tid att bryta skadliga traditioner. Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstypning och andra övergrepp. Vi lever alla under samma himmel och har samma rättigheter. Men beroende på var vi föds, eller vilket kön vi har, ser verkligheten olika ut.

Traditioner är viktiga för oss. Det blir extra tydligt under julen, vår största kristna högtid. Traditioner är invanda seder och bruk, språk och värderingar som förs vidare från generation till generation. Ofta skapar de en trygg ram runt våra liv, oavsett var i världen vi lever.

En del traditioner är skadliga

Tvångsäktenskap, könsstypning och andra övergrepp drabbar många flickor runtom i världen. Varje dag gifts fler än 30 000 flickor bort, en del inte äldre än 10 år. Var tredje flicka och kvinna utsätts för våld under sitt liv – bara för att de är flickor. Skadliga sedvänjor, strukturer och normer berövar flickor och kvinnor makten över sina liv. Det kan vi inte acceptera!

Som kyrka har vi särskilt ansvar

I många länder har människor större förtroende för religiösa ledare än för politiker och myndigheter. Därför är det avgörande att religiösa företrädare tar avstånd från exempelvis tvångsgifte, könsstypning och andra övergrepp. Act Svenska kyrkan har en unik möjlighet att samarbeta med andra religiösa aktörer och förändra förtryckande strukturer, oavsett om de finns inom kyrkan eller i övriga delar av samhället.

Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och tusentals frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan för mer rättvisa samhällen, där flickor och kvinnor kan göra sina egna val.

Tillsammans kan vi bryta skadliga traditioner!

Var med i kampen för alla flickors rätt till ett värdigt liv. Swisha din gåva till julinsamlingen: 900 1223

”Att arbeta för att förändra kvinnors och flickors utsatta situation är en nyckel för att nå rättvisa och jämställda samhällen. Men det tar tid att förändra förtryckande strukturer och människor med makt ger den ogärna ifrån sig, trots att rättvis maktfördelning gynnar alla.”

”Den pågående coronakrisen innebär att ännu fler flickor och kvinnor utsätts. Arbetslöshet och social distansering leder till ökat våld i hemmet och fler unga flickor riskerar att giftas bort och bli gravida.”

Går det lika bra med selleri?

Text: Johan Bonander

Vi är omgivna av falsk prestige. Nästan varenda politisk debatt och diskussion saknar ett äkta och ödmjukt förhållningssätt till de sakfrågor det gäller. Det är ismer och tes- och antites och sällan möts man. Vill man ens mötas? Skyttegravarna grävs djupare och djupare.

Många av oss minns "Nöjesmassakern" i Sveriges television för 25 år sedan. Det var fyra "humorgubbar" som sågs av uppemot fem miljoner tittare varje lördagskväll. Programidén var enkel, det var korta sketcher, snabba klipp och så en gästartist som var i ropet. Genomslagskraften var stor, som det ofta var med TV på den tiden när ett program slog an. De komiska figurerna som gestaltades var till allmän kännedom.

De "figurer" som nog blev mest kända var Sven Melanders och Åke Catos: "Werner und Werner". Två tyskbytande kockar. Förebilden lär ha varit Werner Vögeli, vid den tiden en känd kock och hovtraktör med ursprung i Schweiz. Werner Vögeli var bland annat verksam på Stockholms slott, han var kökschef på Operakällaren, skrev böcker och hade matlagningsprogram i SVT.

En nyckelreplik i Åke Catos och Sven Melanders sketch, och som sketcherna alltid avslutades med, det var repliken att: "Det går lika bra med Selleri". Vad som åsyftades var att vad som än saknades för ingrediens, kanske den ene Werner till och med glömt att ta med den mest centrala delen till måltiden ifråga, som själva ankan till en sprängd anka, så kunde de tillsammans landa i att ja ja, vi löser det med selleri... för: "Det går lika bra med Selleri..."

Se framför dig din kyrka. Högaltaret vänt mot öster."Som en blixtnär från öster till väster kommer jag åter" – det är ett citat från Jesus – och det citatet utgör nu själva tanken bakom placeringen av altaret. Tillika hur gravarna är grävda – och hur huvudena i dem är vända – ute på våra kyrkogårdar. Det första den döde ska se är ljuset från Kristus, då han kommer åter.

Och lyssna på nattvardsbönens strof: "Vi vet att han alltid ber för oss och att han kommer åter för att döma levande och döda, den dag du har bestämt..." Och se själva kyrkobyggnaden framför dig, din kyrka, med norra och södra porten och så den nedre, åt väster – och altaret som sagt åt öster. Byggnaden är byggd som ett kors. Och ovanför altaret, se på altarmålningen, korset. Och under många av våra kläder, mot bröstet, inte sällan i silver, ett smycke: Samma kors.

Häromdagen stod jag vid en dopfont från 1300-talet och jag fick döpa lille Frans. Och i dopet sa jag: "Vi döper eftersom Jesus sa åt mig har getts all makt i himlen och på jorden." Denna strof i vår dopritual är som bekant, en del av Jesu dopbefallning: Åt mig har getts all makt i himmelen och på jorden... Det här är ett uttalande som förpliktigar, som är svårt att runda. Ord som var och en av oss måste ta

ställning till. Tillika strofen i nattvardsbönen att Jesus ”ska döma levande och döda”.

Dessa dogmer, det går inte att bortse från dem – och de får nu konsekvenser. Det går förvisso att försöka att avfärda dem med att vi har att göra med en individ som har drabbats av megalomani, alltså storhetsvansinne. Och det finns det ju de som gör...

Men om jag nu är en av alla dem som inte vill avfärda Jesus, utan räkna med Jesus i mitt liv, så är det här något jag har att ta ställning till. Jesus gör anspråk på att vara en kraft att räkna med. För hur ska jag annars relatera till Den ”som givits all makt i himmelen och på Jorden”? Och som samtidigt sträcker mig handen och säger, kom, kom vandra med mig, bli min lärjunge älskade barn, jag är beredd att ge dig allt av mig till dig.

Går det lika bra med Selleri?

Är Jesus utbytbar och rent av försumbar då det går att ersätta honom med något annat? Eller är Jesus något helt unikt – och är erbjudandet om att vandra i och med det ljus Jesus benämner i till exempel Johannesevangeliets tolfte kapitel – unikt? De flesta flyr möjligen undan det ställningstagandet. Det är inte så konstigt. För en tro som inkluderar en levande relation med Jesus Kristus är inte vilken tro och vilken relation som helst. Den berikar, ger beskydd, en inre frid, när ett hopp, tröstar dig när du är ensam och nere, lyfter dig när du fallit, bär dig när du behöver bli buren – men den kräver i gengäld att du är trogen i ditt hjärta.

Vad innebär att vara trogen i sitt hjärta?

Går vi hundra år tillbaka, till väckelsen i många av våra bygder så handlade trohet ofta om att avstå – att avstå från alkohol, tobak, svordomar, dans och ge av sina medel till fattiga och regelbundet gå i kyrkan. Men allt det där är ju på ytan. Du kan göra allt det där men ändå vara, som man säger, ”innanful”.

Att vara trogen i sitt hjärta innebär något mer. Det innebär att jag är beredd att avstå från, försöka avstå ifrån, det vi kallar för falsk prestige. Vad är då falsk prestige – ja det är att jag vidhåller en sanning, ett perspektiv, en tolkning som är till min fördel trots att jag innerst inne vet att jag är ute på tunn is. Att jag, åtminstone till en del, har eller har haft fel. Vi är omgivna av falsk prestige. Nästan varenda politisk debatt och diskussion saknar ett äkta och ödmjukt förhållningssätt till de sakfrågor det gäller. Det är ismer och tes- och antites och sällan möts man. Vill man ens mötas? Skyttegravarna grävs djupare och djupare.

Men även inom oss har vi lätt att gräva skyttegravar, vi vidhåller vår syn på saken. Som vid en skilsmässa, det är långt ifrån alltid separationen äger rum på så vis att man sörjer gemensamt det som gått fel, som lett till att man nu går skilda vägar utan det är ju så mycket lättare att skylla på den andre. Om inte han eller hon varit sådan, gjort så och så – så skulle minsann....

I oss har vi alla ett barn. Vi har alla varit ett barn. Barnet i oss har klara ögon och kom in i världen med ögon öppna för ljuset, i den värld, det nyss kom ifrån. Det är inte för inte en ettårings skratt är så medryckande, barnet skrattar så det kiknar och vi likaså. För skrattet är så utan baktanke, så utan dold agenda, så äkta och enkelt och det vill så väl.

Det är den känslan – det tillståndet Jesus uppmanar oss att försöka vara i. Och han erbjuder oss en relation, med honom, som gör en sådan livshållning möjlig. Men den livshållningen har ett pris. Varenda gång jag sätter mig till ro tillsammans med falsk prestige så kommer någon att knacka på dörren och säga att hm, är det verkligen så enkelt? Vad är din del i det hela? Var finns ditt ljus nu? Och det ljus Jesus lagt i var och en av oss i egenskap av att vi vill vandra med honom det vill lysa. Inte för inte pratar Jesus om vikten av att lärjungarna lyser och han säger att de ska vara som en stad på ett berg, det ska skina om dem och sätt inte ert ljus under skäppa utan var levande såsom jag är levande – för er.

Petrus använder i andra Petrusbrevet ett ord som vi kanske lätt ryggar inför, men som ändå är något att fundera på: Gudsfruktan. Betydelsen av det ordet kan vara rädd för Gud men det är inte det Petrus åsyftar. Han vill snarare att vi ska eftersträva en hållning i oss, som emanerar ur den insikt vi kan få då vi anar vidden av Jesu engagemang i och med oss: En respekt för Gud. Gudsrespekt. Att det ljus Guds son Jesus visar oss, att detta ljus finns runt och med oss hela tiden och kan vi bara inse ett litet grand av den kärlek och det engagemang det ljuset har, i och med oss, då drabbas vi av en insikt. En insikt där vi inte annat kan än att symboliskt som faktiskt falla ned på knä och tyst viska: ”Abba Fader, Abba”. Abba är arameiska och är ett uttryck som handlar om den glädje och den trygghet ett barn erfar inför upplevelsen att ”Åh vad jag är älskad, sedd och buren”.

Och det är ju just det ljuset det nu handlar om i Johannes-evangeliet, ljuset som ett erbjudande om att vi, du och jag, ska bli genomlysta, Men som alltid då det sker, precis som när vårljuset bryter in i april, så syns plötsligt dammet och de smutsiga rutorna så väl. På samma vis är det med all falsk prestige om vi vågar låta Jesu lysa igenom i våra liv: Åh så mycket vi har att jobba med, åh så mycket vi drattar på ända hit och dit. Men om vi erkänner detta för oss själva och tar Jesu hand i våra händer så har vi en medvandrare som inget annat vill än att vandra med oss på vår väg mot ett allt sannare liv. Den sanning som befriar. Den sanning som enligt Jesajas ord i kapitel 2 vill göra om våra inre svärd till plogbillar, spjuten till vingårdsknivar.

Bara vi vågar släppa på det pansar som stänger ute ljuset och hindrar oss att ta del av det skrattande och förlåtande barnet inom oss. Den som hjälper oss att göra det, är ingen annan än Jesus Kristus. Och mig veterligt är ha den ende som valt att vandra med oss, mänskligheten, i just detta syfte. Så nej. Det går inte lika bra med Selleri. Det går bara med Jesus!

Lysande isolering

Text: Johan Bonander Foto: Birgitta Brorson

I dessa covidtider, med all karantän och hemarbete, är det många som vittnar om en energilöshet, en håglöshet, en smygande känsla av depressivitet – särskilt hårt drabbas de som bor i ensamhushåll.

Vi kan dra slutsatsen att vi inte mår bra av avskildhet. Inte för inte är isolering en klassisk tortyrmetod. Och vad är verktyget ifråga i de flesta fall av mobbing – den utsatte isoleras, får inte vara med. Vi behöver helt enkelt kontakt med varandra. Det ligger djupt i vår natur. Oavsett hur vi är definierar oss själva, som introverta eller extroverta så behöver vi samtala, bry oss om och bli ombrydda i varierande grad. Ingen kan leva i längden för sig själv, inte ens i det lite mystiska tillstånd som definieras som lysande isolering, eller på engelska ”splendid isolation”. Förr eller senare behöver vi ut ur öknen, bryta fastan, få sitta ned vid samma bord och umgås. Många är de ensamstående som vittnar om hur berörda de kan bli bara att få klippa håret, någon rörde vid mig, åh som jag längtat efter det.

Det är inte första gången i världshistorien vi lever i en utsatt tid. Inte minst tiden vid Jesu aktiva tid här på jorden var svår och fylld med spänningar och ändå smög han in till de utsatta, de leprasjuka, de baktalade, de misstänkliggjorda, de utanför all yttre redbarhet. Han bodde med dem, levde med dem, satt vid deras lägerel-

dar och fick dem, en efter en, att räta på ryggen. Här är Jesus ett föredöme, att trots spänningar och konflikter (för vid den tiden var till exempel Palestina ockuperat av romarna och klasskillnaderna enorma), så våga vara empatisk, våga se din nästa, lyssna in och välja kärlek.

Här har vi alla ett uppdrag, var och en av oss, att välja empati och kärlek trots att tiden vi lever i just för närvarande fört med sig så mycket ångest och oro.

För att jag som individ ska kunna välja det perspektivet och inte drunkna i min egna oro finns en kungsväg: att jag intresserar mig för min nästa. Att jag bryr mig om min nästa. Att jag väljer att att ge av mig själv. Och där inträder den omvända ekonomins lag – att ju mer du ger desto mer får du tillbaka. Men då måste du ge utan baktanke och inte för att det ska synas, ska omtalas, vara tjustigt - utan av ditt hjärta. Spontan. Obemärkt. Då tankas ditt hjärta fullt. Då öppnas en flik av himmelen och du får del av den frid som likt solen alltid lyser trots moln och rusk eller att det till och med halva dygnet förefaller vara natt. Solen lyser ändå, allt är i sin ordning. Allt blir bra. Snurra min jord - Gud är.

Med reservation för ändringar

Det är sällan som rubrikens "med reservation för ändringar" varit mer relevant än i denna oroliga tid.

Just den här texten du nu läser här har vi arbetat om fem gånger alltmedan de olika buden ändrats till följd av den pågående covid-situationen. Vi har suttit gemensamt i arbetslaget och planerat och planerat om och planerat igen. Och den 16 november efter presskonferensen – ny planering igen ...

Det här är inte lätt och det är framför allt inte roligt att pausa så mycket vi nu är föranledda att göra.

Vi hade planerat ett traditionellt, om än ett nedbantat kalenderium där luciatågen, julkonserterna, körframträdandena var pausade men där vi firade gudstjänster som vanligt. Nu är frågan hur ens blir med våra gudstjänster.

Då tidningen går i tryck den 17 november och texten jag nu skriver "akutändras" så är det i skrivande stund oklart med när och hur vi firar gudstjänst. Högst 8 personer får samlas men ska helst man inte samlas alls. Läs TorsbyBladet och www.svenskakyrkan.se/fryksande för fortlöpande info.

I dag blev det klart att vi kommer sända ännu mera närradio. Genom närvaro i närradion har vi i kontakt med en stadigt växande skara och nu utökar vi att sända "live" både tisdagar kl. 17.00-18.00 och nu även onsdagar kl. 18.00-19.00, torsdagar kl. 18.00-19.00 och söndagar kl. 16.00-17.30. Repriser på söndagar kl. 09.30-11.00 (föregående söndags livesändning) och kl. 13.00-16.00 där veckans tre "vardags-sändningar" sänds.

Vi kommer att ringa upp och föra samtal i radion och nu är tiden att skratta och be och vara "sammankopplade". Har du önskesånger, hälsningar, tankar och kanske vill du bli

uppringd? Maila eller ring Jonas och Eva eller expeditionen, som vidarebefordrar till oss.

Vi sänder på 100,6 och 104,1 Mhz men du kan även lyssna direkt på www.radiofryksdalen.se (tryck på knappen "web-radio" längst upp till höger och sedan på knappen ► längst ned till vänster i det "live-fönster" som öppnas). På denna plats finns även ett digitalt arkiv så att du kan lyssna på sända program i efterhand. Det kan du göra med din smartphone eller dator, bara du har en internetuppkoppling. Om du behöver hjälp med tekniken kring detta, sök oss så försöker vi tillsammans att få det att fungera.

De nya reglerna om max 8 kommer bli väldigt speciella vad gäller begravningar och här kommer vi ha en tät kontakt med sjukhus och entreprenör.

En ny dom har kommit som slår fast att då Facebook inte kan efterleva reglerna i dataskyddsförordningen GDPR, så vi vi som kyrka att nyttja detta forum. Det är ett informationsavbräck men något vi sannolikt måste följa. Vi väntar just nu på information från vårt dataskyddsombud.

Så för att summera – läs TorsbyBladet och på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/fryksande för senaste och mest tillförlitliga information.

Vi är ju inte heller längre bort än ett telefonsamtal eller ett mail, se kontaktuppgifterna på sista sidan och dra dig inte för att söka oss, det är ju för Dig vi finns till.

*Många hälsningar
Johan Bonander*

Så skapades en helt ny barnbibel

Den 9 november släpptes Barnens Bästa Bibel – en helt ny barnbibel, skriven av Sören Dalevi, biskop i Karlstads stift, och med illustrationer av Marcus-Gunnar Pettersson. I drygt två år har de arbetat tillsammans för att skapa en unik bok för dagens barn. Resultatet är lekfullt och på samma gång både modigt och trogen originaltexterna.

– När jag jobbade med texten ville jag vara tydlig med att det verkligen är en tolkning jag gjort, men en tolkning som faktiskt har sin grund i Bibelns grundtexter. Jag ville så långt det var möjligt återge textens struktur och känsla, säger Sören Dalevi.

Marcus-Gunnar tar fram ett nytt akvarellblad och lägger det framför sig. Så tar han muggen med kaffe och låter en rejäl skvätt skvimpa ut och rinna över arket för att bilda ett oregelbundet mönster. En tuss hushållspapper får suga upp överflödet av kaffet.

– Ja, så här går det till! skrattar han och sveper med handen över fler kaffe-fläckade ark som står på tork längs väggen. Kaffe-fläckar som senare ska bli Adam och Eva, Noa och arken och Jesus och barnen.

– Jag har alltid haft svårt för det vita arket, säger illustratören Marcus-Gunnar. Att närma sig ett helt vitt ark med första penseldraget ... Det blir för ångestladdat för mig. En kaffe-fläck tar bort den känslan. Med fläcken är papperet redan

”förstört” och jag kan bara göra det bättre. Ur den intorkade kaffe-fläcken växer sedan motivet fram. Marcus-Gunnar ser genast hur bilden kan komponeras utifrån det mönster som skapats.

Med några snabba blyertsstreck har Marcus-Gunnar snart skapat en hel scen. I ena hörnet står ett par stela romerska soldater. I det andra hörnet står Pilatus på en trappavsats med den fängslade Jesus bredvid sig. Vi är i det skede då det kanske starkaste avsnittet i barnbibeln ska skapas. Påskan, korsfästelsen, uppståndelsen.

Huller om buller

Det är nu två år sen Marcus-Gunnar fick läsa Sören Dalevis utkast till de första bibelberättelserna. Egentligen hade han inte tid att ta sig an detta gigantiska projekt, men så föll ögonen på skapelseberättelsen och orden ”I början, innan någonting fanns, var det mörkt och stökigt. Allt var huller om buller!”

– Jag kände i tonen att det här var något helt nytt. Det har alltid stått "Allt var öde och tomt". Men i Sörens översättning direkt från hebreiskan blir det ju något helt annat. Jag kände faktiskt att jag bara var tvungen att illustrera det, säger Marcus-Gunnar och ler. Men utan "huller om buller" vet jag inte om jag hade vågat.

För Sören Dalevi har just grundtexterna varit något av det viktigaste i skapandet av en barnbibel. Det och barnperspektivet.

– Att gå tillbaka till grundtexterna och översätta från början hjälper en att upptäcka texterna på ett annat sätt, säger Sören.

– Du upptäcker till exempel att texterna är skrivna på ett enkelt, vardagligt språk. Det har översättare och texttolkare ofta sprungit förbi. Ett exempel är alla meningar som börjar med "och" eller "men" i sann talspråksanda. Det har jag velat behålla, säger Sören. Bibeln kommer ur en muntlig berättartartradition och det är en viktig poäng. Framförallt om man vill berätta den vidare för barn.

"Barn vet att livet inte är ett glättigt ställe"

Barnperspektivet ja. I Barnens Bästa Bibel får barnen möta en hel del svåra texter, som Kain och Abel och Mose i vassen.

– En del barnbiblar har gjort misstaget att man velat försköna och förenkla vissa av berättelserna i tron att de på det sättet hjälper barnen, menar Sören. Barn strävar, liksom vuxna, efter att göra sin tillvaro begriplig och här fyller även svåra texter en funktion. Det handlar om att ta barnen på

allvar, att ge dem livstolkande bilder även för tillvarons mörkare sidor.

Astrid Lindgren formulerade det bra när hon sa: "Barn måste få veta att livet också rymmer både sorg och ondska och nöd, att livet inte bara är ett litet glättigt ställe."

Att göra det förflutna närvarande har varit ett annat ledord i skapandet av Barnens Bästa Bibel. I Marcus-Gunnars bilder blandas både dåtid och nutid. Som i bilden där Herodes skickar sina soldater efter Josef, Maria och den nyfödda Jesus. På bilden kan man hitta soldater från flera epoker i historien.

– Jag tänkte att här har jag en chans att visa att den här berättelsen också handlar om oss idag, säger Marcus-Gunnar. Att krig och efterföljelse är en pågående historia.

Stor förväntan

Barnens bästa bibel innehåller 43 berättelser och några av våra mest älskade psalmer och böner. De nästan 300 sidorna är fyllda av fantasirika och detaljerade illustrationer, ett hårt arbete som nu äntligen är färdigt. Skulle man kunna tro.

– Jag vill inte sluta jobba med det här, skrattar Marcus-Gunnar. Sören och jag har redan planerat in för en fortsättning. Det finns ju en massa fler bibelberättelser vi vill göra som inte kom med nu.

INGA GRAVLJUS I GLAS!

På förekommen anledning:

Gravljus i glas får inte användas på våra kyrkogårdar på grund av den stora risken för skärskador. **Sådana gravljus kommer att städas bort av kyrkogårdspersonalen.**

Vi avråder från att ställa gravljus/marschaller ovanpå gravstenen, då skador kan uppkomma på stenen.

Kyrkorådet
i Fryksände
pastorat

LUNCHMUSIK

Tisdagar udda veckor kl. 12.00 i Fryksände kyrka med start den 2 februari. Temat är musik från Norden. Musiken är framförd av musiker från våra respektive grannländer.

2 feb. Cecilie Sejrup Højgaard Clausen spelar bl.a. dansk musik på tvärflöjt. Urban Karlsson, piano

16 feb. Brynja Gudmundsdóttir spelar isländsk pianomusik

2 mars Liv Tove Bryne spelar norsk musik på violin

Vacker musik

med Värmlands sinfonietta's klarinettist Jesper Sejrup Højgaard Clausen och Cecilie Sejrup Højgaard Clausen tvärflöjt till ackompanjemang av Urban Karlsson, piano.

Musikerna medverkar på **HÖGMÄSSAN** den **31 januari kl. 11.00** i Fryksände kyrka

ORGELKONSERT

Tidig musik för orgel från 1500- och 1600-talet
Buxtehude, Frescobaldi, Purcell och Clerambault står på programmet.

Organist: Urban Karlsson

Fryksände kyrka 27 februari kl. 18.00

Lekvattnets församlingsråd önskar informera om att det finns

LEDIGA LÄGENHETER I LEKVATTNET

Pakkalampstiftelsen har två nyrenoverade lägenheter i **Lekvattnets gamla skola**: en 3-rumslägenhet (83 m²) på våning 1 och en 2-rumslägenhet (62 m²) på våning 2.

Kontaktperson: Uno Johansson tel. 070-614 10 58.

Mangskogs spelmanslag

gästar GUDSTJÄNSTEN söndag 3 januari
kl.11.00 i Fryksände kyrka och
GUDSTJÄNSTEN i Vitsand kl. 15.00

Mangskogs kyrkokör

gästar HÖGMÄSSAN söndag 24 januari
kl.11.00 i Fryksände kyrka

Döpta**FRYKSÄNDE**

26/9 Ella Blom

26/9 Fanny Frykestam

26/9 Ralph Welenstrand Hansen

3/10 Einar Markberg

LEKVATTNET

12/9 Colin Engelstad

VITSAND

12/9 Oscar Fredriksson

Vigda**FRYKSÄNDE**25/9 Marie-Louise Bergsten
och Inge Albinsson**Avlidna****FRYKSÄNDE**

7/9 Börje Johansson 78 år

23/9 Per-Åke Jönsson 58 år

6/10 Ingmar Hedlund 79 år

8/10 Thyra Larsson 91 år

9/10 Elsa Karlsson 90 år

9/10 Gunborg Johannesson 86 år

14/10 Eva Jansson 91 år

VITSAND

9/9 Per Persson 93 år

ÖSTMARK

14/9 Sylvia Kjellberg 87 år

Vi gratulerar

Ella Axelsson boende på Björkstigen i Torsby som fyllde 100 år den 6/11.

Ella har arbetat på sjukhuset bland annat med AnnMargret Täppers och har 2 barn, 5 barnbarn, 10 barnbarnsbarn och 1 barnbarnbarnsbarn det vill säga 5 generationer.

PASTORSEXPEDITION 272 00

Anna-Lena Yderstig, kyrkoskrivare
Besöksadress: Kyrkogatan 26 Postadress: Box 52, 685 22 Torsby
E-post: fryksande.pastorat@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.fryksandepastorat.se
Öppet: mån-tis 10-12, ons-tors 10-12, 13-15

KYRKOHERDE

Johan Bonander 272 01
Tjänstebostad, Östmarks prästgård 200 13

KOMMINISTRAR

Jonas Bodinger Larsson 070-222 18 57
Karin Jansson 070-280 71 94

DIAKONER

Eva Bonander 070-375 41 44
Karin Lövestam-Öberg 070-671 39 61
Inger Hjalmarsson 070-375 41 87

FÖRSAMLINGSPEDAGOG

Hans Öberg 070-250 37 63

MUSIKER

Mia Stenmark 070-200 01 56
Anders Halle Halvarsson 070-280 74 26
Urban Karlsson 070-280 99 63

INFORMATÖR

Birgitta Brorson 272 04

KYRKOFÖRVALTNING

Elisabeth Johnsson, kyrkokamrer 272 14
Marie Nilsson, kyrkokamrersassistent 272 03

KYRKOÅRDSFÖRVALTNING

Lars Wikström, kyrkogårdschef 27225, 272 07
Lars Olsson, vice kyrkogårdschef 070-531 01 64
Fryksände, Lars Wikström 070-288 36 90
Lekvattnet, Lars Olsson 070-531 01 64
Vitsand, Roland Nilsson 070-288 36 90
Östmark, Stig Norman 070-304 57 36
Östmark, Stig Norman 070-595 73 56

KYRKVAKTMÄSTARE

Lisbeth Kanth 070-691 81 64
Jörgen Klockars 070-369 71 70

FRYKSÄNDE FÖRSAMLINGSHEM

Anna-Karin Jönsson, församlingsvärdinna 272 00
Annamaj Carlsson, lokalvärdare 272 15
Marita Bergström, administration 272 00

LEKVATNETS FÖRSAMLINGSHEM

501 01

ÖSTMARKS FÖRSAMLINGSHEM

200 59

BLOMSTERFONDER

Fryksände, pastorsexpeditionen 272 00
eller via hemsidan www.fryksandepastorat.se
Lekvattnet, Anders Nilsson 500 28, 070-670 97 20
Vitsand, Arnold Mattsson 070-547 29 44
Östmark, Maj-Lis Haglund 210 09

KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE

Fryksände pastorat, Roger Ericsson 070-693 62 68

FÖRSAMLINGSRÅDETS ORDFÖRANDE

Fryksände, Torbjörn Jansson 070-561 97 76
Lekvattnet, Inga-Britt Keck Karlsson 520 50
Vitsand, Thore Jonsson 070-511 84 38
Östmark, Ingela Högfeldt 070-520 38 87